

D'aquesta no cal parlar-ne, car no pot dir-se'n cullita d'unes sis-centes càrregues que foren reunides en total. Enc que venut a bon preu, els benifets ben just pagaren els interessos.

Per fi, la darrera cullita ens ha demostrat palesament els benifets que podem esperar de la nostra obra. Malgrat tractar se d'una cullita migrada (no arribà a 6.000 càrregues), els benifets líquids pujaren a 43.225 pessetes, permetent, pagats interessos a les obligacions, destinar a l'amortització 37.600 pessetes.

Creiem, amb aquesta ràpida i malgirbada ressenya, haver donat una impressió de què, fins tenint uns principis tan difícils i entreban-cats per seguides dificultats, la nostra associació ens ha reportat aventatges indiscutibles. Què hauria estat amb tres anys de cullita i preus normals? No dubtem en afirmar que avui ens repartiríem tots els benifets; que reculliríem tot el fruit de la nostra obra. Però dic mal: tot el fruit i tots els aventatges tansols podem assolir-los quan tots els pobles estiguin organitzats. Quan a cada poble hi funcioni una cooperativa d'elaboració i venda i siguin federades o estrictament relacionades totes... sols aleshores harem triomfat.

J. COMPTE VALLS

Pla de Cabra

Les aptituts del ramader

Tor sovint, propietaris, arrendadors i masovers ens fan la mateixa pregunta: ¿Quina mena de bestiar us sembla que és la millor? Invariablement, nosaltres responem que amb qualsevol mena de bestiar es poden guanyar diners. La resposta, confesem-ho, no és menys difusa que la pregunta.

Cada comarca, cada masia i cada propietari han de resoldre particularment el problema. Quan s'és incapaç d'aquesta resolució, el millor és imitar el que fan els altres ramaders de la mateixa comarca. No hi hauran, així, beneficis extraordinaris, mes tampoc un home s'exposa a grans pèrdues.

Però els subjectes que fan la referida pregunta, moltes vegades és amb el fi de traspassar els guanys ordinaris de llurs veïns i companys. I en aquest cas, si el que desitja guanyar molt no és pas un ramader ben entès, fracassa, car per a guanyar més, seguint la mateixa explotació d'animals de la comarca, s'han d'introduir mètodes nous o perfeccionar els existents, i si es canvien les espècies animals que no sigui costum d'explotar en aquella comarca, el problema és majorment complicat encara.

Anem a estudiar, doncs, els dos cassos: primer, guanyar més diners amb la mateixa espècie de bestiar de la comarca; segon, obtenir més beneficis explotant una espècie d'animals l'explotació dels quals se desconeix a la comarca. De totes dues maneres és possible i fins fàcil el natural desig de fer produir al capital un fort interès.

Una cria que és d'habitud a la Cerdanya, la cavallar, i a Vic una altra, que és la del porc, i al Pla de Barcelona l'explotació de vaques lleteres. El cerdà, el vigatà i el barceloní, modificant els sistemes d'explotació, poden guanyar més.

Si a Cerdanya un ramader, que acostuma a vendre els pollins a divuit mesos, que als preus normals valdrien 600 pessetes un, modifica solament l'alimentació de l'euga i del pollí, el promig de 600, passarà a 1,000. Valdrà el pollí 1,000 pessetes al menys, perquè semblarà que tingui dos anys i mig. El pollí que neix fort, que va ben alletat i després s'alimenta apropiadament, comparat amb els pollins sotsmesos al règim ordinari, guanya un any, és a dir, apareix amb els tersons de la mateixa comarca.

La modificació consisteix en donar a l'euga prenys durant tres mesos i mig, o sigui cent dies després de pollinar, un kilogram diari de tortó de cacauet, que, posat a Cerdanya en temps normal, no val més que 23 pessetes els cent kilograms, i són 46 pessetes. En gastar de més, del que es dona al pollí a l'any següent de desmamat, 150 pessetes, destinades únicament a tortós o granes. Total, 196 pessetes.

De les 600 pessetes que se'n treu d'un pollí, es pot calcular que hi ha un benefici de 200. Doncs, si ara, en lloc de 600 pessetes, ne treiem 1.000, tenint en compte les 196 de despeses de més, resultarà que per cada pollí, en lloc de guanyar-hi 200 pessetes, se n'hi guanyen 404, és a dir, que el benefici haurà passat del simple al doble.

De la plana de Vich prenem per exemple l'engreixament de porcs, i suposem que per a produir cent carniceres el porc ha de tenir onze mesos. Donant al porc una ració apropiada, pot pesar les cent carniceres als nou mesos. Aquesta diferència de temps vol dir, simplement, doblar l'interès del capital que es té empleat en porcs. Un porc de nou mesos, solament per a mantenir-se, és a dir, per a no perdre pes, tirant pel cap baix, gastarà al menys 50 cèntims diaris. Així, en dos mesos, la despesa de manteniment serà de 30 pessetes. Si comptem com molts porquetaires, que creuen que el porc deixa un benefici de 10 cèntims diaris, des de quan és desmamat fins a matar-lo, tindrem que nou mesos a trenta dies són 270 dies, i a raó de 10 cèntims diaris són 27 pessetes. Per consegüent, el ramader que els porcs a nou mesos li pesin 100 carniceres guanyarà 57 pessetes per cap i demés el temps de l'interès de dos mesos, mentres que el que tingui porcs fins a onze mesos guanyarà només 27 pessetes.

A les vaqueries del Pla de Barcelona la confecció de racions és purament rutinària; en la majoria d'elles la racció per a cada vaca lletera es podria constituïr de manera que respongués plenament a les necessitats de l'animal amb una economia de 1'50 a 0'75 pessetes per cap i per dia. D'aquest estalvi derivat del saber compondre una racció, considerant un estable amb vint vaques i prenent per promig el mínim de l'estalvi, o siguin 75 cèntims, les vint vaques suposaran una economia anyal de 5,475 pessetes. Les vaqueries amortitzen les vaques cada cinc anys, és a dir, que una vaqueria composta de vint caps, al cap de quatre anys totes elles són renovades. Si l'estalvi de 5,475 pessetes l'apliquem a l'amortització, trobarem que es poden destinar 1,366 pessetes per a cada nova vaca, ço és, el valor de una bona vaca lletera.

El vaquer, doncs, que racioni científicament ses vaques, en comparació del vaquer que les raciona, segons el mètode de l'*home de la dida*, li resultarà que al cap de quatre anys tindrà les vint vaques de franc.

Crec jo, que aquests exemples són suficients per a demostrar que aplicant únicament el mètode de l'alimentació apropiada, es poden guanyar més diners que d'ordinari. Igualment passaria subjectant els animals a altres mètodes zootècnics.

Mirem ara el segon cas: explotar animals en una comarca on l'especie hi és econòmicament desconeguda. Aquest cas, és per sa naturalesa més complicat, car suposa que l'amo del bestiar sigui una persona ben entesa i que no es mogui de la masia.

Se suposa en primer lloc que els productes seran fàcilment venuts, és a dir, que a les dificultats d'explotació no s'hi uniran els mals de cap per a la venda.

El principal obstacle en aquests casos el constitueix la manca de personal entès. Jo sé d'algú que en sa masia s'hagué de plegar de fabricar mantega perquè el moço que se'n cuidava se n'anà. D'un altre agricultor, que hagué de deixar l'explotació de porcs perquè no trobava en aquella comarca ni homes ni dones que els volguessin cuidar. De molts, que canviarien les mules per eugues, però per mor al millor tracte que volen aquestes últimes no es decideixen per por als moços. Això són dificultats de primer ordre, les quals no existeixen en les comarques dedicades a les explotacions habituals: a Cerdanya tothom sab menar una parella de bous; al Penadés tothom sab fer vi.

Si l'explotació és petita, que l'amo i els seus, en cas d'anar-se'n els moços, la puguin atendre tot esperant-ne d'altres, llavors aquestes noves explotacions poden rendir forts beneficis.

Quin dubte hi ha que al Penadés una producció xica o grossa de porcells fóra un bon negoci? I a Cerdanya i el Pallars l'engreixement

de porcs. I al Gironès la producció de la vaca lletera. I al camp de Tarragona la producció mular. I a Urgell la cria de poltres, i al Pla de Lleida la cria mular. I a la comarca de Solsona la vaca de cria i treball. I a Segarra l'explotació de porcs. I a la Garrotxa la fabricació de formatge i mantega.

En totes aquestes explotacions, en les susdites comarques, es poden guanyar més diners que en aquelles comarques en les que les explotacions són tradicionals, però a condició de poder suplir en un moment donat la manca de personal. Si no és així, aquestes explotacions devindran l'origen d'una bancarrota.

Aquí, com en tot, el factor personal és l'element de primer ordre. Per no haver atès aquesta condició essencial, en Pere es feu pobre amb un negoci en el qual en Pau s'enriquí.

Repetim: en qualsevol mena de bestiar es poden guanyar diners; el guany, a la llarga, sempre serà proporcional a les aptituds del ramader.

A. ROSSELL I VILÀ

Professor de Zootècnia a l'Escola Superior d'Agricultura

Els arbres fruiters a Catalunya

CREC fermament i sincerament que el pèrvindre de l'Agricultura catalana està en la fructicultura, en la ramaderia i indústries derivades. El nostre clima, el nostre temperament i, sobretot, la nostra situació geogràfica, es presten admirablement a aquestes formes d'activitat. Per tant, al meu entendre, convindria propagar els fruiters i predicar la cria del bestiar.

Això no significa que s'hagin d'abandonar els altres conreus — perillosa tonteria que faria perdre molts diners i deixaria la nostra agricultura en una condició permanent de debilitat, — sinó que en les noves plantacions la preferència s'ha de donar, en general, als arbres fruiters o a les plantes forratgeres, destinades a la cria de bestiar, aquí a Catalunya mateix.

Encara que no sigui aquest el moment per a fer la demostració de la exactitud de la meva opinió pel que es refereix a la fructicultura, vull, no obstant, fer remarcar una observació que he fet suantes vegades recurrent els camps catalans.

Avui un pagès d'esperit progressiu, que no s'acontenta de fer ço que feia el pare o el padrí, i, per tant, vol guanyar diners i té la justa pretensió de que les seves terres donguin un elevat rendiment, planta vinya. Aquesta tendència — innegablement bastant generalitzada al